

- NB: - Excursie-nieuws: Op zaterdag,
* 22 januari 1972: ganzen-excursie, naar Friesland.
* Vertrek 's morgens om 8 uur, Stadionplein bij de kiosk.
* Leiding: A. de Jong.
* Kosten: chauffeurs f 7.50 per persoon. Passagiers f 15.- p.p.,
* te voldoen, contant, voor de aanvang van de excursie.
* Opgave uiterlijk 15 januari, mij mevr. Alberts (tf. 153442), of
* Hr. Hartog (tf. 169431).
* Over de ganzen-excursie op 27 februari volgen nadere details.

- EXCURSIE-OVERZICHT en VERSLAGEN, over het jaar 1971

Slechts tweemaal werd de Excursie-commissie gedwongen een excursie af te gelasten wegens een te gering aantal deelnemers (minder dan 4), n.l. de Harz-excursie (9-14 april) en de Dwingeloo-excursie (3-4 juli).

- Op zondag, 14 februari, bezochten 9 deelnemers Zuidwest Friesland, om daar op aanwijzingen van de Hr. Philippona naar ganzen te speuren. Het soorten-aantal was zeer laag, maar de aantallen vogels overweldigend. Bij Joure werden ca. 10.000 ganzen gezien, bij Akkrum ca. 8000, en ten Zuiden van Oldeboorn ca. 14.000. Steeds betroffen het kolganzen en brandganzen. Met name bij Joure konden de ganzen van zeer nabij worden waargenomen en de diverse houdingen en kleden worden bestudeerd. Voorts werden in Friesland o.a. nog waargenomen: roerdomp en blauwe kiekendief.
De heen- en terugreis voerde door de Flevopolders. O.a. langs het Oostvaardersdiep veel kuifeenden, tafeleenden, brilduikers, grote zaagbekken en nonnetjes.
Op de terugweg werden de slaapvluchten van de ganzen over de Knardijk gade geslagen. Ongeveer 1000 kolganzen en 15 rietganzen vlogen zeer laag over. Voorts aldaar nog bruine en blauwe kiekendief en ca. 25 sneeuwgorzen.
In totaal werden 37 soorten waargenomen.
- Op zondag, 21 maart, bezochten 14 deelnemers de AW-duinen. Direct bij de ingang konden reeds de eerste waarnemingen worden gedaan, n.l. dodaars, kuifeend en tafeleend op de Oranjekom, en even later in het Vinkenveld zingende boomleeuwerikken en - zeer fraai - een sperwer.
Langs het Nieuw Kanaal en bij de Zwanepas werden o.a. waargenomen 5 paar fuut, veel wintertalingen, slobeenden, kuifeenden, voorts 2 ♀ brilduiker, diverse witte kwikstaarten en zingende boompiepers.
Opvallend weinig bonte kraaien waren aanwezig. Onderweg nog een juv. ♂ blauwe kiekendief, diverse torenvalken en een zingende zwartkop.
Geen spectaculaire tocht, maar vanwege het goede weer een fijne wandeling, met 49 soorten.
- Op 3 en 4 april bezochten 12 deelnemers Texel. Hoogtepunt was wel weer het bezoek aan de Schorren o.l.v. Kees Boot. De schorren werden bezocht met wassend water, zodat massale concentraties werden waargenomen, o.a. ca. 7000 kanoetstrandlopers, 5000 scholksters en 3000 rosse grutto's; voorts werden veel eidereenden, berg-eenden, bontbekplevieren, steenlopers, wulpen, 1 paarse strandloper en 1 grote stern gezien. Op weg naar de Schorren in de polder de Eendracht diverse oeverpiepers en in de Putten bijzonder mooi de rotganzen.
's Zaterdag werden de groentetuintjes bij de vuurtoren nog bezocht. Resultaat: een prachtig jagende sperwer, veel tapuiten, kramsvogels, en op het strand drieteenstrandlopers.
Beide dagen werden bezocht de Schans, het wad achter Dijkmanshuizen en de Bol met het wad. O.a. parelduiker (alleen zondag), fuut, roodhalsfuut, geoorde fuut (alleen zondag), dodaars, kuifeend, brilduiker, grote en middelste zaagbek.

Ook de binnendijkse plassen in Dijkmanshuizen werden beide dagen bezocht, en daar werden o.a. wintertaling, smient, slobbeend, bergeend, kievit, goudplevier, wulp, grutto, tureluur, bonte strandloper, kemp-haan en kluut waargenomen.

's Zondags werd ook nog de Mokbaai bezocht, met ongeveer dezelfde soorten als in Dijkmanshuizen plus dodaars, lepelaar, pijlstaart, zwarte ruit. Tot slot ging de tocht nog naar de Staatsbossen, waar o.a. grote bonte specht, goudhaantje, boomkruiper, barmsijs en goudvink werden waargenomen, zodat het totaal aantal soorten op 90 werd gebracht.

• Op 1 en 2 mei vond de weekend-excursie naar de Maria Peel plaats. Het verslag hierover werd al gepubliceerd in Med. Blad, 9e jaargang nr. 2, blz. 3 - 7.

• Op 14 augustus bezochten 9 VWG-leden de Biesbosch.

Ondanks het minder fraaie weer werd een goede indruk verkregen van de sterk veranderde situatie. Het hart van de Biesbosch, - gevormd door de polders de Grote Turfzak, de Dood en de Moordplaat, alsmede de moerasbossen in het natuurreservaat -, is nog onaangetast; daar werden in vergelijking tot voorgaande jaren grotere aantallen eenden en lagere aantallen waadvogels waargenomen. Opvallend was echter, dat de aantallen bosruit en oeverloper hoger leken.

O.a. werden de volgende soorten waargenomen:

wintertaling en zomertaling (redelijk veel - de Dood), krakeend (+ 10 exx overv., Turfzak), pijlstaart (6 exx overvl., Turfzak), slobbeend (vrij veel), bruine kiekendief (4 waarnemingen), goudplevier (2 exx, Turfzak), witgatje (opvallend veel), zwarte ruit, groenpoetruit, kemp-haan (bijv. 500 exx Gr. Turfzak).

De vele oeverzwaluwen in de Kl. Turfzak bleken ook dit jaar weer present, circa 200 exx.

In de Moerasbossen werden o.a. grote bonte specht, winterkoning, zanglijster, gekraagde roodstaart, spotvogel, tuinfluiter en wielewaal waargenomen. Tweemaal werden in de moerasbossen juv. kwakken waargenomen, de tweede keer een exemplaar op ca. 15 m afstand, en zeer langdurig.

De in een drinkwater-bekken veranderende Hubertuspolder was goed voor enkele steltlopers, alsmede zwarte sterns en visdieven.

De ooievaar op zijn nest in Hank, op de terugweg, bracht het aantal soorten van deze dag op 66.

• Op 3 oktober verlieten 20 deelnemers de haven van Den Helder, om op Noord- en Waddenzee wat zeevogels te zien.

Hoewel het een prachtige dag was, verliep de tocht door onbegrip van de schipper ornithologisch niet geheel naar wens.

Alleen toen de Haaksgronden bezocht werden, zijn er wat vogels waargenomen: vijf maal een Jan van Gent (1 ex op masthoogte recht over het schip vliegend), 25 zwarte zeeëenden, 8 eidereëenden, 4 waarnemingen van een kleine jager (o.a. 1 ex rustig op zee zittend), Noordse sterns, 2 grote sterns en 1 zeekoet.

Voorts trek over de uiterste Westrand van de Haaksgronden van veldleeuw-erik, graspieper, witte kwikstaart en koperwiek.

Tot onze vreugde bleken er ook nog 3 levende zeehonden aanwezig te zijn. In totaal werden slechts 26 soorten waargenomen, hetgeen vanzelfsprekend samenhangt met de eenzijdigheid van het gebied.

• Van vrijdag 22 t/m zondag 24 oktober bezochten 6 deelnemers het eiland Vlieland, en wel hoofdzakelijk het gebied rondom het Posthuis, dus de westelijke punt. Op vrijdag heerste er nog een zeer zware storm, die reeds ongeveer een week aanhield; zaterdag achter was de storm gaan liggen en trad er een zeer sterke trek op van boomleeuw-erik, veldleeuw-erik, kranvogel, koperwiek, alsmede in mindere mate van beflijster, kruisbek en geelgors.

Alle dagen werden de Kroonpolders bezocht, en hier werden dan ook veel soorten gezien: wintertaling, smient, pijlstaart, bergeend, wulp, bonte strandloper, kluut waren steeds aanwezig en gebruikten de polders gedeeltelijk ook als hoogwater-vluchtplaats. De ca. 300 rotganzen en de duizenden scholeksters, wulpen en rosse grutto's concentreerden zich tijdens hoog water ook vlakbij de Kroonpolders: deze verzamelden zich n.l. op het aan de polders grenzende Posthuiswad.

Steeds werden in die omgeving waargenomen: 2 exx blauwe kiekendief, zilverplevier, goudplevier, bontbekplevier, steenloper, tureluur. Incidenteel: slobend (4 paar), grote zaagbek (1 ♂ langsvliegend), zwarte ruiter, groenpootruiter (ca. 10 exx), 4 dwergmeeuwen (overvl.), 2 huiszwaluwen, baardmannetjes.

Een wandeling over het Posthuiswad, 's zaterdags, leverde nog 15 strandleeuwerikken en 5 bonte kraaien op.

Een tweede waarnemingsplaats was de zeekust: hier werden herhaalde malen Jan van Genten waargenomen, zowel juv. als adulte exx; voorts vrijveel langsvliegende eidereenden, enkele zwarte zeeëenden en, fouragerend bij de golfbrekers, paarse en drieteenstrandlopers. Eenmaal werd een kleine jager waargenomen.

Ook het binnenland, - bos en duinen -, werd niet vergeten: hier vrij veel houtsnippen, zwarte roodstaart, sijsjes, e.d. .

Vrijdag werd een ♂ sperwer waargenomen plus een ♂ smelleken, zaterdag 1 ♂ + 1 ♀ sperwer en 2 buizerden; zondag 1 ♂ torenvalk.

Opvallend waren de waterrallen, die letterlijk overal waargenomen konden worden: tussen het riet in de Kroonpolders, tussen bramen, duindoorns, gagelstruiken in de duinvalleien, en midden in een dennenplantage.

Tot slot moet nog vermeld worden, dat mevr. Maasland een patrijs had waargenomen eerder in de week, en dat 's zondags een patrijs werd gezien door 2 andere vogelaars; deze soort is n.l. zeer zeldzaam voor Vlieland. Zie de Avifauna van Vlieland, KNNV Wetenschappelijke Mededeling nr. 75)

Al met al een geweldig geslaagd verblijf op een prachtig eiland, met een zeer goede score: 89 soorten.

.. Zondag, 14 november, bezochten 12 deelnemers Zuid.-Flevoland en het Leuvenumse Bos.

Langs de Zuiddijk werden zeer veel baardmezen en futen (ca. 200), kuifeenden, etc. waargenomen.

In de eerste werkhaven veel grote zaagbek, dodaars, ca. 30 fraters en een oeverpieper; onderweg nog blauwe kiekendief en krakeend.

Bij het gemaal de Blocq van Kuffeler tevens vrij veel brilduikers, en 2 pestvogels, die zich zeer goed lieten bekijken.

Tussen de Blocq van Kuffeler en de Knardijk uiteraard weer baardmezen, alsmede smelleken, juv. dwergmeeuw, klapekster, enz. .

Langs de Knardijk grauwe ganzen en 1 rietgans, bruine en blauwe kiekendief.

Het Leuvenumse Bos leverde geen uitschieters op, maar wel een mooie wandeling, hoewel het storend is dat sommige paden voor auto's toegankelijk zijn.

Waargenomen werden hier o.a. goudhaan, grote bonte specht, zwarte mees, glanskop en goudvink.

Ook dit was weer een redelijk geslaagde excursie, met 69 soorten.

- Van 29 mei t/m 12 juni 1971 bezochten 7 leden van KNNV VWG Amsterdam, 2 leden van VWG het Gooi, en 2 leden van de Arbeitsgemeinschaft Walckenried de Donaudelta. De heen- en terugreis werd per vliegtuig gemaakt, van Schiphol naar Constanta; de eerste en de laatste nacht werd doorgebracht in appartementen te Eforie-Sud.

Zondag, 30 mei, reden wij naar de camping te Murighiol. Als gevolg van het noodweer was de doorgaande weg overstroomd, zodat een enorme omweg gemaakt moest worden; dit leverde ons veel kleine klapeksters (nestvondst) en kalenderleeuwerikken op, enkele hopen en bijeneters, plus 3 steenuilen.

Gedurende 8 dagen verbleven wij in kleine houten huisjes op de camping te Murighiol. Het weer was vrijwel steeds uitstekend: warm en zonnig (ca. 30° C.), slechts een enkele keer (goddank) wat bewolker.

De camping is gelegen aan de rand van de moerasbossen, rietvelden, grote en kleine plassen, die de zuidelijke arm van de Donau - de Bratul Sf. Gheorge - omzomen.

Op het meer voor de camping waren kwakken aan het vissen op de steunen voor de visnetten en visten pelikanen (maximaal 600; eenmaal circa 150 op ongeveer 60 m afstand); doken witwangsterns, zwarte sterns, witvleugelsterns (2 x) en lachsterns (2 x). Er vlogen blauwe reigers, purperreigers, kleine en grote zilverreigers, ralreigers, woudaapjes en zwarte ibissen voorbij, terwijl in de schemering de krekkelzanger nog te horen was, later op de avond overstemd door de vele duizenden kikkers, die ijverig door de plaatselijke bevolking gevangen werden.

Wandelingen langs het moerasgebied leverden vooral veel ralreigers en kleine zilverreigers; krooneend, witoogend, winter-taling fourageren daar veel; boven het riet vlogen groepen pelikanen, met af en toe een - meestal solitair vliegende - kroeskop-pelikaan, dwergaalscholvers, ooievaars (elk zich respecterend dorp had minstens 1 paar) en bruine kiekendieven.

In de soms steile hellingen broedden bijeneters (bijv. 4 kolonies met in totaal circa 100 paar binnen 1 km; een kolonie van 15 paar was in enkele dagen geheel afgegraven door enkele arbeiders !); scharrelaars - soms tot 8 bijeen - lieten hun vliegcapriolen zien, en opvallend veel baardmezen fouragerden er.

Op een korte tocht met vissers de delta in, zagen wij o.a. zeer fraai een sakervalk. Een tweedaagse tocht per boot naar Caraorman leverde ons o.a. veel roerdampen (meer dan aan de rand), 2 adulte zeearenden, en buidelmezen. Binnen 600 m lagen minstens 6 territoria van de buidelmees; nesten ervan werden ontdekt, en - tot stomme verbazing van de vissers - alleen gefotografeerd. Nestbouw, zang en sub-zang werden geregistreerd. Caraorman - een oud duingebied, door de voortdurende uitbreiding van de delta (momenteel 434.000 ha) als het ware ingehaald-, werd bezocht vanwege de griel, die wij er 's avonds dan ook prachtig hoorden.

Op diverse excursies in de omgeving werden o.a. waargenomen: ad. + juv. steenarend, slangenarend (enkele malen), eerstejaars havikarend (2 x), zwarte en rode wouw, slechtvalk, blauwe kiekendief, rouwmees (eenmaal op een steile, droge, steenachtige, schaars met struken begroeide helling).

Een uniek zoutwatermeertje achter Murighiol leverde ons 6 paar roodhalsfuut, 70 exx geoorde fuut, dwergmeeuw (nestvondst), 6 exx stelkluit, etc. In een droog populierenbos namen wij 4 roze spreuwen waar.

De overige dagen verbleven wij in soortgelijke houten huisjes bij Babadag, te midden van zachtglooiende heuvels begroeid met laag loofhout. Een bijzonder vogelrijk gebied, met o.a.: bosuil, dwergooruil, nachtzwaluw, draaihals, nachtegaal, spotvogel (vervangt als het ware de ontbrekende fitis), bergfluitier, kruisbek, en tevens vrij veel stootvogels: buizerd, wespendif, schreeuwend, slangenarend, sakervalk.

Tweemaal werd nog *Cetatea Histria* bezocht: een soort schorrengebied aan de rand van een groot, zeer ondiep zoetwatermeer, waar o.a. broedden: strandplevier, kluut, dwergmeeuw, vorkstaartplevier (kolonie van ca. 20 paar), dwergstern, balkan gele kwikstaart en kortteenleeuwerik (nestvondst).

In dit prachtige gebied werden ook nog waargenomen witkopeend, zilverplevier, grauwe franjepoot, krombekstrandloper, breedbekstrandloper, poelruiter, zwartkopmeeuw, vorkstaartmeeuw, lachstern, enz. .

Deze zeer beknopte weergave geeft misschien een idee van deze werkelijk unieke tocht met in totaal 174 soorten.

- Van zondag 12 september t/m zaterdag 18 september 1971 verbleven 4 leden van KNNV VWG Amsterdam en 4 leden van Arbeitsgemeinschaft Walkenried in Skane, de zuidelijke provincie van Zweden, en dan vooral op de meest zuidelijke punt, n.l. Falsterbo schiereiland.

Zoals bekend, vindt hier sterke stuwingsplaats in de trek der diverse vogelsoorten op hun weg naar hun overwinteringsgebied.

Trekwaarnemingen werden in het algemeen 's morgens verricht op de uiterst zuidelijk gelegen golfbanen, waarop ook de vuurtoren staat, en later op de dag op het enkele km noordelijker gelegen heideveld.

Het voornaamste doel van de reis, het waarnemen van massale stootvogeltrek, is slechts zeer mager aan bod gekomen. In totaal werden gedurende 19 uur, verdeeld over 5 morgens, waargenomen: ongeveer 710 buizerd, 3 ruigpootbuizerd, 80 sperwer, 1 juv. havik, 140 wespendif, 2 bruine en 7 blauwe kiekendief, 2 visarend en 2 smelleken.

De bosjes rondom de vuurtoren zijn geweldig vogelrijk, doordat zij vrijwel de enige dekking bieden op de zuidpunt. Gedurende deze week werden o.a. waargenomen: grote, middelste en kleine bonte specht, zwarte specht, draaihals (maximaal 3 exx), pestvogel (15 exx), grauwe vliegenvanger, bonte en kleine vliegenvanger (max. 3 exx), kruisbek en notenkraker (in totaal 8 waarnemingen).

Ook de rest van de golfbanen leverde interessante vogels, zoals zeekoet (overvliegend), hop (zeldzaam voor Zweden), boomleeuwerik, duinpieper, boompieper, oeverpieper. Elke dag werden nog meerdere exx van de vier "zwaluw"-soorten en van de koekoek waargenomen. Het uiterste puntje van de Golfbana - Nabben- leverde veel overgenomen. zee trekkende vogels als roodhalsfuut, aalscholver, eidereend, middelste zaagbek en grote stern.

De noordelijke helft van het schiereiland wordt gevormd door een kwelderachtig landschap met verwaarloosde, schrale graslanden.

Dit gebied is ook enkele malen bezocht, en leverde o.a. roodkeelduiker, smient, pijlstaart, 4 grauwe gans, circa 400 knobbelzwanen, poelsnip, witgatje, bosruiter, zwarte en groenpootruiter, velduil, grauwe kauwier, tapuit en paapje op (de laatste 3 soorten tijdens 1 wandeling in aantallen van resp. 2, 18 en 4); voorts enkele stootvogels als ruigpootbuizerd (3 waarnemingen), bruine kiekendief (2 x) en blauwe kiekendief (4 x).

Tevens werden enkele meren in het binnenland bezocht, wat o.a., naast de algemene stootvogels en eenden, ook nog leverde: brilduikers, ca. 40 grauwe ganzen, 3000 kolganzen, 50 rietganzen, steenarend (1 ex, Fjallfosjatan), boomklever (Scandinavische vorm), kortsnavelboomkruiper, plus kraanvogels. Eén meer, Börringesjo, werd driemaal bezocht, en daar werden respectievelijk 3, 8 en 18 kraanvogels waargenomen. Het roepen van de kraanvogels was het laatste, wat wij 's zaterdags van de Zweedse avifauna waarnamen.

Al met al een geweldige vogelvacantie, met een hoog aantal soorten: 136.

Heen- en terugreis verliepen vlot, met gebruikmaking van de nachtboot van de Travemünde-Trelleborg Linie.

Namens de Excursie-Commissie

A. Hartog
Admiralengracht 205hs
Amsterdam - 1015
Tf. 169431

AHa/vDr

december 1971

Wij wijzen de lezers er nog op, dat een eerder verslag over Falsterbo verscheen in ons Mededelingenblad, 4e jaargang, no. 1 (1966), blz. 18 t/m 20, van de hand van ons huidig redactielid, E.J.M. Veling

vDr

NB: Excursieprogramma Jongeren Groep:

- Zondag, 16 januari 1972, Pier van IJmuiden.
Vertrek: 8 uur 30 per bus van het Marnix plein.
- Zondag, 30 januari 1972, AW-duinen.
8 uur 30 per trein van station Sloterdijk
- Zaterdag, 12 februari 1972, Sloterdijk.
Vertrek om 2 uur van station Sloterdijk,
per fiets of bromfiets.
- Zaterdag, 26 februari 1972, langs de Amstel.
Vertrek: om 8 uur 30 onder de Utrechtse brug.

M. van den Berg
Kinderdijkstraat 8^{II},
Amsterdam - 1010
Tf. 719761

MvdB/vDr
1-1-1972

AMSTERDAMSE BOS, 1971-IV, vierde kwartaal

(enkele oktober-waarnemingen reeds in vorig overzicht)

De waarnemingen, hoewel kritisch beoordeeld, blijven voor de verantwoordelijkheid van de waarnemers.

Nummering: volgens Vogelgids 3e druk.

De nummers tussen haakjes (...) verwijzen naar "De Vogelwereld van het Amsterdamse Bos", verder te noemen "Bos-Avifauna".

+ (...) betekent: aanvulling op deze Avifauna".

Het teken ♀ kan ook ♂-kleed betekenen.

-
- (3) 5. Fuut
Aantal waarnemingen gering, nooit meer dan 2 exx.
- +(4) 6. Roodhalsfuut
7/10 1 ex op NM bij werk 24 (meij. van Drooge, Hr. de Groot)
9/10 idem (M. v.d. Berg)
NB: oktober-waarnemingen.
- (10) 18. Aalscholver
Geen waarneming na 16/9.
- +(11) 20. Blauwe reiger
Half mei '76 paren; 167 pulli geringd (A. Blok)
- (16) 27. Roerdomp
6/10 1 ex bij excursiepad; streek neer langs slootrand en nam paalhouding aan (fam. Bakx, Kolk, Oldenziel)
14/12 1 ex bij excursiepad (fam. Bakx) 30/12 idem (mevr. Geers)
- (21) 34. Wintertaling
Waarnemingen van kleine aantallen ONM c.q. weilanden Meerzicht, en overvliegend. Max. 16/10 35 à 40 exx (Swart, M.vd. Berg)
- (24) 37. Smient Na 11/5 pas weer:
8/10 een aantal exx gehoord Kl. Vijver (Buker). Sedertdien slechts:
6/11 4 ♂ + 3 ♀ Kl. Vijver (v.d. Berg, Scholten, JG)
11/11 1 ex Gr. Vijver (fam. Bakx)
5/12 40 exx koekamp (Hartog, mevr. Alberts)
- (26) 39. Slobeend Enige waarnemingen na 21/8:
4/9 3 exx ONM W bij schuilhut (Brander met exc.)
12/10 1 ♀ Kl. Vijver (Buker)
28/10 1 ♂ Meerpad (v.d. Berg)
7/11 1 ♂ ONM (Dooremans, G.J. van Bladeren)
10/11 en 11/11 ± 3 exx Gr. Vijver (fam. Bakx)
- (32) 45. Brilduiker 10/12 1 ♂ en 1 ♀ op Bosbaan (Scholten)
tweede helft november, ongeveer 10 dagen lang, een zeer mak exemplaar Emmakade (Metzger en andere boswachters)
- (37) 53. Grote zaagbek Eerste waarneming na 19/4:
24/11 3 ♀ NM (Wijker) (39) 54. Nonnetje
Max. aantal in dit kwartaal: 23 exx. 31/12 1 ♂ NM (P. Scholten)
- (41) 57. Grauwe gans
27/9 4 exx langs Ringvaart (Verhoeve)
26/10 7 exx over ONM richting NO (fam. Bakx)
30/12 6 exx over zonnewei richting Z (E.de Jong, K. Tinga)
- (49) 74. Buizerd
10/11 1 ex boven Gr. Vijver (fam. Bakx)
4/12 1 ex boven hertenkamp (Dooremans)
12/12 1 ex boven V'eil. (Brander met exc.)
16/12 1 ex Schinkelpolder (de Groot)
- (51) 77. Sperwer Na 5/5 pas weer waarnemingen m.i.v.
28/10 1 ex ONM bij exc. pad (mevr. Brinkers)
3 oktober-, 5 november-, 5 december-waarnemingen.
6/11 2 ♀ geringd kampeerderrein (Buker)

(1971-IV, 2e blz.)

- (60) 92. Smelleken
13/10 1 ex over Bosrandweg (Verhoeve)
- (63) 98. Patrijs Enige waarneming in tweede halfjaar:
4/11 10 exx over weilanden Meerzicht richting ONM, waar
ze invielen (v.d. Berg, Oreel)
- (67) 102. Waterral
8/10 1 ex gezien Kl. Vijver (Buker)
6/11 1 ex gezien V'eil. (Brander met exc.)
13/11 1 ex ONM bij 3 banken (v.d. Berg, Wijker)
27/11 1 ex gezien sloot bij Meerzicht (van Til)
30/11 1 ex horen roepen ONM Oost (mej. van Drooge)
18/12 1 ex gezien en horen roepen ONM, eind exc. pad (Swart)
tweede helft november regelmatig 1 ex bij huis de Groot (de Groot)
31/12 1 ex ONM Oost bij Koenenbos (P.Scholten)
- (73) 108. Meerkoet
20/10 1 albino ex op NM omgeving Meerzicht (G. Krabben)
- +(74) 112. Scholekster
6/11 2 exx Gem. terrein (Brander met exc.) 1e november-wng.
7/12 1 ex op weiland Meerzicht (mej. Pelt, med. mej. v. Drooge)
NB december-waarneming op de grond.
- (75) 114. Kievit
18/12 10 exx op weilanden Meerzicht (Swart)
29, 30, 31/12 + 30 exx aldaar (fam. Bakx, E. de Jong, K. Tinga,
mej. van Drooge, P. Scholten)
- (82) 123. Watersnip
6 november-waarnemingen, 3 december-waarnemingen.
- (85) 126. Houtsnip
19/10 1 ex, door boswachter Moria in Slotervaart gevonden,
naar V'eil. gebracht.
21/10 nog door Topsvoort aldaar waargenomen.
3/12 5 exx opgestoten; 10/12 10 exx opgestoten (med. de Groot)
- (86) 128. Wulp
Waarnemingen van 1 overvliegend ex op 9, 21, 26 oktober.
12/10 1 ex op hertenkamp (mevr. Geers)
15/10 2 exx, 16/10 1 ex, op weilanden Mz (resp. mevr. Brinkers, Swart)
6/11 2 exx op hertenkamp (v.d. Berg)
laatste week november 4 exx op sportvelden omgeving PW, meer exx
overvliegend (Metzger en andere boswachters)
3/12 4 exx opgestoten voorheuvel (de Groot)
20/12 6 exx op weilanden Meerzicht (Kolk; Brander)
21/12 1 ex aldaar (fam. Bakx); 23/12 idem (Brander)
27/12 idem (G. Krabben)
- (108) 163. Kleine mantelmeeuw
6/11 1 ex over kamp. terrein (v.d. Berg, Scholten)
- (121) 191. Holenduif
4/11 + 27 exx over ONM richting W (v.d. Berg, Oreel)
6/11 1 ex over ONM richting NW (v.d. Berg, Scholten, JG)
7/11 6 à 8 exx over ONM richting Koenenbos, tussen houtduiven:
slaaptrek (Dooremans, G.J. van Bladeren)
- (133) 209. IJsvogel
Vogeleiland
30/9 Topsvoort.
9/10 Brander, mej. van Drooge, mevr. Speets
18/10 en 19/10 Topsvoort.
eerste helft december incidenteel, 13/12 t/m 16/12 dagelijks (Tops-
12/12 mevr. Geers voort)
24/12 bij Vogeleiland gehoord (mej. van Drooge)

(1971-IV, 3e blz.)

vervolg IJsvogel:

Noordkant:

6/10 omgeving elzenspeelplaats (fam. Bakx)
9/10 oostwaarts vliegend langs gem. terrein (mej. van Drooge)
16/10 over ONM (v.d. Berg, Swart)
26/10 bij Grote Sluis (fam. Bakx)
8/11 idem (mej. van Drooge, mej. van Vliet)
20/11 en 28/11 idem (resp. mej. Arntzen, en mej. A. + E. de Jong)
28/11 gehoord hoek Koenenbos (Scholten)
11/12, 12/12, 13/12, 20/12, 21/12, 22/12 steeds 1 ex bij Grote
Sluis (diverse waarnemers, o.a. mej. Arntzen, Brander met
excursie, mej. van Drooge, E. de Jong, G. Krabben,
P. Scholten, J. van Til, K. Tinga, T. Verhulst).
27/12 t/m 31/12 idem.

(136) 214. Groene specht

3/10 1 ex Kl. Noorddijk (de Groot)
4/10 1 ex kwekerij (de Groot)
12/10 1 ex bij Kleine Vijver (Buker)
26/10 roepend ex Balkan (de Groot)
6/11 1 ex bij Kleine Vijver (Buker)
10/11 en 24/11 1 ex exc. pad ONM (resp. fam. Bakx en Wijker)
11/11 1 ex heuvel (med. de Groot)

(138) 217. Kleine bonte specht Na 21/6 pas weer:

5/10 1 ♂ Koenenbos (fam. Bakx)
17/10 1 ♂ elzenspeelplaats (mevr. Brinkers)
30/10 1 ♀ kampeerterrein (Buker)
9/11 1 ♂ bij huis de Groot (mevr. de Groot)

(145) 226. Boerenzwaluw

Diverse oktober-waarnemingen, in aantal variërend van 1 tot 4.
Laatste waarneming:
20/10 1 ex bij Meerzicht (mevr. Brinkers)

(146) 227. Huiszwaluw

Diverse oct.-waarnemingen; max + 30 exx Ringvaart (Verhoeve).
Laatste waarneming: 20/10 1 ex bij Meerzicht (mevr. Brinkers)

(221) 232. Bonte kraai

Waarnemingen op 16, 26, 27, 28 oct., 6 en 7 nov., max. 3 exx.

(222) 233. Roek

16/10 2 exx over NM richting Z/ZO (Swart, v.d. Berg)

(195) 240. Zwarte mees

Waarnemingen aan de Noordkant op 1, 6, 8, 12, 15, 16, 17 oktober,
in aantal variërend van 2 tot meer dan 10 exx.
Half december enkele exx voorheuvel (med. de Groot)
3/12 1 ex Schinkelpolder (Straatman)
11/12 2 exx in coniferen bij huis de Groot (de Groot)

(199) 245. Baardmannetje

Waarnemingen ONM op 7, 16, 26, 30 oktober, 1, 3, 27, 30 november,
in aantal variërend van 1 tot 10 exx; vermoedelijk was het aantal
aanwezige exx op sommige data groter.
11/12 1 ex rand Meerpad (mej. Arntzen)

(160) 251. Grote lijster

1/10 1 ex roepend over Grote Speelweide (mej. van Drooge)
14/12 2 exx bij Grote Vijver (fam. Bakx)

(1971-IV, 4e blz.)

- (161) 252. Kramsvogel
5 oktober-, 5 november-waarnemingen, max. 15 exx.
- (163) 254. Koperwiek
In vierde kwartaal regelmatig waargenomen, in aantallen oplopend tot enkele tientallen.
- (169) 265. Gekraagde roodstaart Na 25/9 nog slechts:
20/10 1 ex gezien, Meerpad (G. Krabben)
- + (181) 280. Zwartkop
1, 2, 3 oktober 13 exx geringd, kampeerterrein (Buker, Buurma)
28/10 2 eerstejaars ♂ geringd kamp. terrein (Buker)
30/10 1 van deze twee exx opnieuw gevangen.
6/11 1 overjarige ♂ geringd (Buker)
7/11 1 eerstejaars ♂ geringd (Buker)
28/11 1 ♀ geringd, kamp. terrein (Buurma)
(NB: laatste waarneming, genoemd in Avifauna van Asd Bos:
10-11-1948)
- + (182) 282. Tuinfluiter Na 28/8 nog:
2/10 en 3/10 resp. 1 en 2 exx geringd kamp. terrein (Buurma)
(NB: tot dusver geen waarnemingen bekend na half september)
- + (185) 287. Fitis Na 11/9 nog:
30/10 1 zingend ex kampeerterrein (Buker)
(NB: tot dusver geen waarnemingen bekend na half oktober)
- + (186) 288. Tjiftjaf
Nog zangwaarnemingen op 3, 7, 17, 21 oktober.
30/10 8 à 10 exx horen roepen en gezien kamp. terrein;
3 ervan geringd (Buker)
6/11 en 7/11 3 exx waargenomen kamp. terrein (Buker)
11/11 1 ex horen roepen heuvel (Buker)
18/12 1 ex gezien en horen roepen, Oeverland bij Meerzicht.
Determinatie op geluid (Swart)
- (189) 293. Vuurgoudhaantje Na 9/4 pas weer:
16/10 zingend ex Tribunebos (Swart)
28/10 een dertigtal kamp. terrein (Straatman)
Maand november opmerkelijk talrijk Schinkelpolder, groter in
aantal dan goudhaan; 10 exx geringd (Buurma)
Ook elders diverse november- en december-waarnemingen.
4/12 veel exx, diverse plaatsen; talrijker dan goudhaantje
(Dooremans)
- + (151) 303. Waterpieper
3/11 1 ex gezien, meer exx gehoord, excursiepad (v.d. Berg)
Zie toelichting onderaan dit verslag. (Eénmanswaarneming !)
- (152) 304. Witte kwikstaart
6 oktober-waarnemingen: Laatste:
16/10 1 ex Meerzicht (Swart)
- (153) 305. Grote gele kwikstaart
6/11 1 ♀ op balk in het water achter sluiswachter Mus
(v.d. Berg, Scholten, JG)
- + (210) 320. Barmsijs (sept.- en oct.-waarnemingen aanvullingen op Bos-
31/10 roepend over kampeerterrein (Straatman) Avifauna)
1/11 idem, groter aantal. 3/11 2 exx, 5/11, 6/11 (Straatman)
6/11 1 ex kampeerterrein (Buker)
Verdere maand november regelmatig exx waargenomen bij kampeer-
terrein, in variërend aantal, maximaal naar schatting 6 exx (Straat-
2/12 nog exx aanwezig (Straatman) man)

- + (213) 323. Goudvink
- kampeerterrein:
31/10 2 exx, waarvan minstens 1 ♂, (K. en L. Straatman)
2/11 en 3/11 1 ♂ (K. Straatman)
9/11 1 ♂ (Buurma)
12/11 tot 24/11 bij herhaling 2 ♂ en 1 ♀ K. Straatman)
24/11 2 ♀ (K. en L. Straatman)
M.i.v. 27/11 2 ♂ en 2 ♀.
In december nog steeds goudvinken aanwezig, o.a.:
26/12 2 ♂ en 3 ♀. (Straatman)
- elders:
17/11 1 paar dalletje achter start (fam. Bakx)
26/11 1 ♀ Koenenkade bij ONM Oost (de Groot)
2/12 + 12 exx Poelpad, in elzen (de Groot)
3/12 nog enkele exx aldaar gehoord (de Groot)
5/12 1 paar gezien Oeverland A'v. Poel; 1 ex horen roepen
zuidelijk deel van open-drainage terrein (Hartog, mevr.
Alberts)
- (216) 330. Keep Na 12/4 pas weer waarnemingen m.i.v.:
7/10 minstens 2 exx. V'eil. (Brander)
hele kwartaal gering in aantal aan de Noordkant,
maar in Schinkelpolder regelmatig waargenomen (de Groot)
2/12 veel exx kamp. terrein (Straatman)
- + (201) 331. Geelgors
27/10 1 ex over excursiepad ONM (v.d. Schot)
- (202) 343. Rietgors november-waarnemingen:
8/11 1 ex ONM (mej. van Drooge) horen roepen.
27/11 1 ex Meerpad, roepend (Swart)

Samengesteld door:
Mej. Mr. J.H.U. van Drooge
Corn. Dopperkade 8 VI,
Amsterdam - 1009

december 1971
vDr/vDr

Waarneming van een waterpieper in het Amsterdamse Bos op 3-11-1971

Op woensdag, 3/11/1971, liep o.g. over het excursiepad door de Oeverlanden van het Nieuwe Meer. Het was zwaar bewolkt, maar droog weer. Om + 16 uur 30 werd mijn aandacht getrokken door 2 à 3 piepers, die 1 à 2 keer heen en weer vlogen van het westelijk naar het oostelijk deel van dit oeverland. Het geluid, dat deze vogels maakten, kan door mij het best worden weergegeven als "ierrp-ierrp", hetgeen qua toonhoogte overeenkwam met dat van de graspieper (*anthus pratensis*). De sterkte en felheid, waarmee dit geluid werd voortgebracht, had echter geen enkele overeenkomst met dat van de graspieper; dit leek veel meer op dat van de oeverpieper (*anthus spinoletta littoralis* of *petrosus*), zoals bekend de subspecies van de waterpieper.

Dat het hier echter geen oeverpieper betrof, werd mij enkele minuten later duidelijk. 2 à 3 exx vielen n.l. in op het oeverland, op 5 à 7 m afstand van de bank waarop ik stond. Ik was in de gelegenheid 1 ex gedurende een tiental seconden te bekijken. De beschrijving luidt als volgt:
De bovendelen, waaronder te verstaan de rug, vleugel, stuit en staartveren, waren zo goed als egaal, muisgrijs met alleen bij de buitenste staartpenen een opvallend helderwitte kleur in vergelijking tot de grijze bovendelen. Helaas kreeg ik de kop niet te zien, doordat deze achter wat dor riet verscholen ging, zodat over een eventuele oogstreep niets te zeggen valt. De vlucht deed wat zwaarder en leuwerik-achtiger aan dan die van de graspieper.

M. van den Berg

BESTUUR KNNV VOGELWERK GROEP

AMSTERDAM

A. Hartog
K.A. Straatman
Mej. Mr. J.H.U. van Drooge
Mevr. J.E. Brinkers-Beets
P.W. Brander

Voorzitter
Vice-Voorzitter
Secretaresse
Penningmeesteresse

CORRESPONDENTIE-adres:
ook voor correspondentie
over het Mededelingenblad

Mej. Mr. J.H.U. van Drooge
Cornelis Doppekkade 8 VI
Amsterdam-1009. Tf. 730373

Redactie en Uitgave Mededelingenblad:

Mevr. J.E. Brinkers
Mej. Mr. J.H.U. van Drooge
K.A. Straatman
E.J.M. Veling
F. van Zutphen

adres: zie boven

Illustrator: F. Lobel

Betaling van lidmaatschapsgelden
en abonnementen

Gemeentegiro (13.500) Amsterdam
V-10.400, t.n.v.
Vogelwerkgroep KNNV Amsterdam,
p/a Mevr. Brinkers, Turnerstr. 24^I
Amsterdam - 1009. Tf. 723500

DOORGEVEN VAN WAARNEMINGEN:

Amsterdamse Bos aan:
bij voorkeur zo spoedig mogelijk
na datum van waarneming

Mej. van Drooge
adres: zie boven

Groot-Amsterdam aan:
zo spoedig mogelijk na afloop
van een maand, een
maandoverzicht

E.J.M. Veling
Willem van Abcoudeaan 14, Abcoude
Tf. 02946/1776

Concept-ARTIKELEN voor een volgend Mededelingenblad:

Aan: Mej. van Drooge, adres zie boven. IN DUPLO

Excursie-Commissie:

A. Hartog, Admiralengracht 205^{hs}, Amsterdam-1015, tf. 169431
Gemeentegiro (13.500) Amsterdam, H-20659

A. de Jong, Eerste Schinkelstraat 8^{II}, Amsterdam-1007.

Administratie:

Mevr. J. Alberts, Andries Snoekstraat 75, Amsterdam-1018.
Tf. 153442.

Leiding Jongeren Groep (J.G.)

M. van den Berg, Kinderdijkstraat 8^{II}, Amsterdam-1010, tf. 719761.

P. Scholten, Cabralstraat 27, Amsterdam-1015.

G.Th.C. van Til, Pestalozzihof 2, Amsterdam-1018, tf. 192436

Coördinatie adspirantleden ouder dan 23 jaar:

Mej. van Drooge, adres: zie boven. Tf. 730373

Mevr. Brinkers, adres: zie boven. Tf. 723500

vDr/vDr
maart 1972

